

De DB Bligatio est iu

o rris vinculu. q. necessitate astringi
mur alicui? soluēde rei fm nre ci-
uitat? iura. insti. d. obli. in pn. Et est duplex
scz ciuil? z ptozia. Ciuil? q. aut legib? pstituta
aut certo iure ciuili cōprobata est. Sz pto-
ria est quā ptoz ex sua iurisdicōe pstituit q.
etiā oneraria vocat.

Obtpare est obseq? vl' obedire. vl' iussu iudic-
is cōparere. ff. si q. ius dic. nō obtepe. in
rubro z in nigro.

Obaudire est q. si de mēte deducere fm Jo.
an. de elec. li. vj. c. fundamēta.

Obscuritas est illa q. fit i dictiōe. Sz ambig-
uitas q. fit i orōne. vt no. glo. in. l. vete-
rib? ff. de pac. pbi gra. Uēdisti mibi fundū
z dictū est accedere stichū. nō apparet de q.
sticho. g. nō fit pdenatio in actiōe ptoz. nisi
ostēdat de q. sticho vēditor intellexerit. l. si i
emptore. in prin. ff. de pben. emp. z ven. q. a
rō dictat actorē pbare. z q. emptor agit z p-
bat de sticho sz nō de quo stat reo declaran-
ti obscuritatē. Ceter? em parib? reo fauen-
dū est poti? q. rē. vt in regul' cū sint. de reg.
fur. li. vj. Itē ibi. Uēdisti tibi domū locatā
p me aīdā. z dixi q. pēsiōz pmi anni habe-
rē. et seqntiū annoz tu haberes. z dixi ius
pignoz ytrūq. secutur. Dicit rex. q. ius p-
gnoz pmo ptiat ad me p pensioē pmi an-
ni. z si qd. sup. est tūc ptiat ad te. z sic fit inter-
ptatio p pferēte. l. insulā. ff. de pig. q. in pn-
cipali ego mibi puidi pri? retinēdo pensio-
nem priorē. ex q. colligit z declarat obscuri-
tas. que est in accessiōe z significat q. p illa
pensioē voluit etiā pri? ius pignoz retinere
Itē ibi. Si q. stipulat. r. kalēdas. intelligi-
tur de ptozib?. l. eū q. ka. ff. de ver. ob. Rō.
q. qua rōne intelligerent de secūdis. eadez
rōne d. tertijs zc. z sic stipulatio redderet in
util'. Itē ibi. Actor petit stichū in iudicio. si
re? dic se intellexisse d. nigro. z actor d. albo.
stat dicto actor? l. inter stipulantē. s. j. ff. de
ver. obli. q. ibi actor ostēdit d. q. intellexerit
z q. sibi debet. iō p eo d. feri snia. nec d. re-
us audiri q. d. alio intellexit. q. nō est oner-
ris impedīdi pcessu iudici? z iusticie. nec in-
terest rei q. stat dicto actoris. cum pbat sibi
deberi. z sic de alijs.

Obrepe est q. si latēter subintrare. l. xj. d. si. nul-
lus iuit? de cele. mis. cu? creatura. z. c. ne in
agro. in pn. de sta. mo.

Obreptiū ē rescptū. z obreptio. Req. infra.
rescriptum.

De DE

Occasio differt a causa. vt in. c. solite. de ma-
lo. z obe.

Oclū philosophiciū est studiū. q. pbs oclat
q. studet. Sed oculū vulgare q. vacat ab
ope fuili. Et no. q. oculū ē triplex. s. destitoti-
um. qd. est ribaldoz q. apd Athenas suspē-
debant. Et de h. d. q. ociositas z voluptas
arma sūt hosti? antiq. ad mīseras aīas capi-
endas. de renūc. nisi cū pridē. s. v. x. ppter
Ergo dicit Hiero. ad rusticiū mona. i. c. nū-
q. de pse. di. v. Semp aliqd. opis facit vt
re diabol? inueiat occupatū. Scd? est resti-
tutoriū q. q. cessauit a labore. z itez acces-
dit ad op? Tertiiū retributoriū. qd. dat eme-
ritis z senib?.

Oculus est quadruplex. vt no. Archi. xxij.
q. v. nec solo.

Occupare capit q. q. i mala z q. q. i bona
fcatōe. Et ppe mobilia occupant. z imo-
bilia inuadunt. vt in glo. sup. h. pbo. in. c. ge-
nerali. de elec. li. vj. vbi pcor.

Ocultū oīno vt pmissuz est d. q. nlla rōne
pbari pōt. z tale vocat secretū vl' latens. vi
de infra. pbatto.

Ocultū pene est qd. p paucos pbari pōt. et
qd. pauci sciūt. vide sup. notoriū in generis
bus pbattonū zc.

De DF

Officiū d. multis modis. Primo ministeriū
Scdo obsequiū. Tertio act? psonē cor-
gentis. xij. q. j. monach?. Quarto plebania
de sta. mo. qd. del. Itē aliq. sumit p digni-
tate vel psonatu. de pben. ad hec. de cle. nō
resl. quia de concess. pben. c. ij. s. j. Aliquan-
do pro litigio. xij. q. j. de pscntiuz. in fl. vbi
litigantes dicunt officiū exercere. Item
is cui commissā est dispensatio habet offi-
cium. Item qui habet potestātē secularē et
tabellionatū. Itē dicit prepositura. Sed p-
prie est aliud a dignitate z a personatu. Et
dicit simplex officiū q. quis habet admis-
nistratiōē aliquaz rerū sine aliqua prerog-
atiua in choro vl' capitulo vltra alios sui

ordis rōne hmoi officij. Et sic h3 on^o anne
xū sine honore vl' p^orogatiua honoris vt sin
dict. pcuratores. galsaldi. j. q. iij. saluator. p
in noie. Itē ricedn3 q h3 epatū dīponere
d3 hie officij. rcd. dī. s. officij. j. q. j. si quis
epus. j. rīso. Nec 7 plura vide p Archi. de
plue. c. j. in glo. Et h erat s iura. vbi tractat
de dignitate psonali 7 officio vt h dīctū est.
Itē officij fm Card. est p^oas existēs i iur
dice exercēdi oia ea q p^oinēt ad ei^o iurisdic
tione. Et capit h iurisdic^o generalr vt idu
dat oia p^oinētia ad mez 7 mixtū implū. Et
loq^o d officio iudicis. cui^o iurisdic^o officio
iudicis mater est sicut obligatio actōis Nec
est vera opi. Pe. d bellap^oti. q^o officij iudic
cis sit exercitū vl' executio iudicis. q^o magis
stat i bitu q^o in actu. Nec fm opi. Marti.
appellat d3 actio cū differt surrogatū 7 cui
surrogat. insti. de actio. in p^on. i glo. iij. Itē
officiū p^orie d3 qd hō d3 hōi ex natura. vt i
c. cū in officijs. de test.

Officiū iudicis fm Hoff. est p^oas iudicis a iure
supra. Et h3 locū tā i his q an iudiciz fuit
q^o in his q i iudicio occurrūt faciēda. Et im
plorat loco pncipal' actōis cū alia ordina
ria actio deficit. vt in. c. si. de offi. iudi.

Officiū iudicis est duplex. s. nobile 7 mercen
nariū. Nobile ideo appellat. q^o a seipso int
ponit. nec iure actōis seu obligatōis. vt pu
ta. si mior petit se restitui in integz. s. nō pe
it iure obligatōis. q^o iudex nō fuit obliga
tus. nec iure actōis. s. iudicis officij miser
corditer iplozet rē. Mercenariū iudicis offi
cij est seu sic appellat. q^o deseruit actōi intē
tate. puta peto a te viginti actōne mutui iu
dicis officij deseruit mihi hac actōe. q^o p^odē
nat te vt restituas mihi. xx.

Officiosa d^o cū q p^oinēt pietatē q nllī obsūt
7 alicui p^osunt. Sic a d^orio testamētū d3 inof
ficiosum qd est s officij pietatē. dī. s. si ad
scripturas. in glo. j.

Officiales iudices. Req. s. assessor.

Officina est quasi tigurū vel tegmē. qn vl
delz palee. i. stramia ponūt sup arbores. vt
pastores sub^o existētes ab hymbribz pte
gantur.

De DL

Dlober^o ē vest^otoralr deaurata. 7 d3 ab olon
id est totū. Et differt a vestibz dauraz. q^o il
la fūit i auro optio qd i vulgari d3 fuluū. i

legibz obrissatū. illa d3 qlibet auro. l3 hec de
auro toto silr i totū est. 7 alia vest^o q h3 au
rū tm in p^oagadis. vt. C. d vest^o. olobe. 7 au
rea. ll. xj. in Rub. fm Accur.

Olfacere est nasū ad culū ponere. ita expoit
glo. i. p. olfacit. i. l. agazo. ff. si qdru. pau. se.
di. Ubi gazo duxit equū ad tabnā q mule
olfecit. q calcitrauit ad agazoni crus fregit.
7 d3 q ibi dñs mule tenet d paup^o. als ge
neralr olfacere est odorē odorare. 7 olfac^o
odorat^o. Et ab oratoribz ponit p scire. vt di
cedo. Tāta sūt i me tua bñficia. vt q h3 pa
cto corrudea neutiq^o olfacere possum.

De DR

Dino tāgit Archi. d p^obē. c. si bñficia. ll. vj. et
plen^o i. c. l3. canō. d elec. 7 glo. i. cle. j. d v^oz
ho. cle. 7 etiā glo. i. c. 7 si xps. d iureiur.

Dia cōphēdit singla. nā si eps dicat. Do tū
bi talē villā 7 oia iura q hēo. ibi singla iura
cōphēdūt. S3 nō itelligit dare decimas
7 aliq iura q sūt mere spūalia. q^o dicto oia
l3 se extēdat ad singla. nō tm ad ea q sūt pe
nitūs nature alteri^o 7 iur^o q^o sus ad ea q p^on
cipalr trāsserunt. S3 qn dat aliqd qd ba
bet tpalia 7 spūalia iura cū oibz p^oinētis su
is. vt p^obēda hñs possessiōes 7 dēimas. tūc
oia trāsserunt sil' fm Hosti. in. c. lras. de iu
re pa.

Omologare ē idē qd p^ofirmare vl' ratificare.
Et sic d3 arbitriū sit omologatū. aliq dīcūt
omologare. idē qd p^osecrare.

De DP

Opa est diurnū officij. s. qd q^o ex h3bet ali
cui p die artificialē 7 n naturalē. sic d3 Ben.
j. c. vespē 7 mane dies vn^o. Aliqñ ponit p
breuis tps obsequio. vel est idē qd obseq
um. Dicit^o g. ope officij tpe limitatū vt. l. j.
ff. de ope. liber. Limitatio aut stat in dīpo
nentiū volūtate. q^o p^ohentes pōt limitari
maiori vl' miori tpe. puta q^o dies captat ad
integrā. vel ad mediā noctē. vel ad vespē
tm. q^o disponāt p^ohentes 7 erit lex. Idem i
testatore 7 qn aliud nō apparet d die artifi
ciali intelligitur. q^o adhuc cōster sit relatio.
Sed improprie opa accipit p reuerētia. vl'
obsequio. vt no. in. s. libet^o. l. nō sorte. ff. co.
ti. 7 sic de alijs.

Opinio fm Spe. est dubia p^ocularis arbi
tratio. q a doctoribz alicui^o scie auctoritate

habet. Hec tñ nō est pponēda veritati. S; fin hñs, est, pbabil' arbitratio doctorū nō nisi ob instrūctiōē studentū in scēp' redi- gēda. Et dicit q' hñs p se op' doc. in aliq' casu, licz succūbat, tñ auctoritate illi' opini- onis releuat' et excusat' a p'denatiōē expensa- rū. Rō, qz a iure doctorū hz auctoritatē inter- pretādī p suo videre.

dñō suo vel principi. Sed extraordinaria onera sūt q̄ extra cursum ⁊ morē ex inopinato euentu vel casu seu necessitate emergēt inducunt. vt si dñs vellet maritare filiā suā vel guerre imineat. ⁊ ideo a suis subditis ex igitur aliquid.

Quid dicitur ciuitate vel loco. dicitur is q̄ vel ibi vel in vico ciuitatis illi dicitur est. ff. ad municipi. l. q̄ ex vico. Vel si p̄ ex inde dicitur originē. C. eo. ti. l. assumptio. §. fili. ⁊. C. de municipi. et orig. l. j. ⁊ filios. l. i. x. Et no. in. c. ysurari. d. v. in §. alienigenas. l. i. vj.

De DS Actum vel pa

p actio dicitur a verbo paciscor. ⁊ sic describitur. est consensus duorum vel plurium in idē placitū. s. ad dandum vel faciendum aliquid alteri ab altero eorum. ff. de paci. l. j. §. j.

Et dicitur q̄ de pace factū vel pactū actū. ⁊ ponitur ibi in idē placitū. Nā nō fit in eodē vero vel falso. q̄ si duo vel plures consensuerint in vero. Tunc est bonū. vel in falso. tunc est asinus. nō erit pactū. q̄ nō esset obligatorius. talis enim consensus neutrum obligat alteri. Itē fm̄ q̄dā pactū est sc̄. q̄ paciscendo diuersas in idē sibi voluntates. Et caput quinq̄ late p̄ eo qd nō trāsīt in sctū notatū vt venditio ⁊c. Et sic omne pactū pōt dici sc̄ in notatū. vt trāsactio do vt des ⁊c. quinq̄ stricte

simplici pacto gratis facto. vt p̄mitto tibi decē ⁊c. Et sic a trāsactioe ⁊ pollicitatioe differt. q̄ pollicitatio est soli offerentis. Et assignat differētia inter pactū ⁊ trāsactionē q̄ pactū est de re certa ⁊ nō litigiosa ⁊ gratuita. Trāsactio p̄o de re incerta ⁊ litigiosa ⁊ nō gratuita. Et qd sit pactū habes etiā d. §. sig. c. paci. vbi dicitur. pactū est inter p̄es ex pace pueniēs sc̄ptura. legibz ac moribz cōprobata. Nam sepe ad p̄bationē pacti interponit fm̄ glo. ibidem.

Pactoz diuersa sūt genera. Nā pactū pueniū dicitur qd sub certis s̄bis ⁊ forma factū exp̄sum vel redactū est. s̄bi gr̄a Nam clarū est pactū in s̄bis. q̄ si s̄ba sūt obligatoria pactū est obligatoriu. si sūt libatoria ē liberatoriu. si exceptiōis inductiua tūc est exceptiōis inductiuū. vt si creditor tradit instrum̄ debitori ex h̄ significat pactū libatoriū factū a creditore debitori. vt. l. labeo. ff. d. paci.

Rō. q̄ vt redditiō instrum̄ti aliqd op̄et. s. voluntatē creditoris liberare volentis debitorē. S; ibi creditor pign⁹ reddit debitori. nō fecit liberatio. vt. l. se. ff. c. l. q̄ hec redditiō potest aliqd op̄ari. s. ferre vtilitatē debitori in vsu pignoris. Secus in casu p̄cedenti in q̄ nō op̄at aliud nisi vt dictū est. ex q̄ p̄t q̄ redditiō pignoris nō fecit remissionē eorum Itē si instrum̄ti debiti reperit penes debitore ex h̄ significat redditiō creditoris nisi p̄trariū p̄bet. l. si cyrographū. ff. d. p̄g. q̄ instrum̄ti p̄sumit puenisse ad debito rem p̄ redditiōe ⁊ voluntatē creditoris. et hoc si debitor est extrane⁹. Si vero familiaris in domo creditoris puerians. tūc sec⁹ q̄ p̄sumit q̄ facili⁹ potuit haberi inscio creditore. l. vnica. §. ille. C. d. lat. liber. tol. Itē si aliq̄ bona p̄ductoris sūt p̄ eū inuecta illa ta vel reducta ⁊c. Ex h̄ p̄cludit pactū q̄ p̄gnus p̄stituit locatori. vt. l. certi iuris. C. d. lo. ⁊ p̄duc. ⁊ h̄ ex cōl mō agendi quo inuecta atq̄ illata sūt locatori tacite obligata. q̄ cōtrahētes vident se referre ad cōm modum seu morē. Etia h̄ v̄z simplr nō solū in p̄dio urbano sed in rustico. sed tūc demū sūt obligata. cū dñs scit inuecta ⁊ illata esse bona p̄ductoris.

Pactū tacitū dicitur qd i p̄tate nō ē exp̄sse factū s; ex aliq̄ lege sp̄ali. ac si fieret statutū ex casu hic subest. s̄bi gr̄a. Eoduxi domū a Selo ⁊ res meas itulū h̄ casu res mee illate p̄ mercede dom⁹ debent selo iure h̄ stamente vel iubete lege pignori ita esse obligate ac si sp̄alr ⁊ exp̄sse inter nos p̄cor datū esset ⁊ cōuētū. dato tū q̄ nō pueniēm⁹ ⁊ sup h̄ dixerimus. vt sic. Pactū tacitū dicitur qd nō est factū exp̄sse. vt cū p̄duxī domū nō p̄gēdo de p̄cio dādo tā fm̄ leges adhuc v̄it p̄cū dāndū ac si paciscēdo ita fuisset exp̄sum.

Pactū adiectiōis i die talē ē. vt v̄do tibi domū. ⁊ si potero h̄ie mai⁹ p̄cū ad vsq̄ mensē ego repetā ipam domū.

Pactū legi cōmissorie ē. vt v̄do tibi domū ⁊ si nō solueris infra mēsem volo q̄ sit iēmpta. vt. C. de paci. inter emp. ⁊ ven. Itē ibi. Creditor paciscit cū debitore q̄ a debitore nō petat. tali casu intelligit q̄ etiā nō petat ab herede. q̄ pactū q̄ q̄s sibi p̄uideat solet extendi ad heredē. q̄ p̄ hoc videt etiā heredi suo p̄uidere. et per hoc cōtractus p̄ditiōnalis transit ad heredē. insti. de verbo. ob.